

Onderwerp	Aanvraag vangnetuitkering Participatiewet
Zaaknummer	35619-2026
B&W vergadering	19 mei 2026
Integrale advisering	Chris ten Have en Eline Paalman-Stegeman
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Voor informatie	Gigi Houtlosser en Jochem Westert

Bestuurssamenvatting

Als gemeente hebben in 2025 een tekort op het budget om de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies te verstrekken en hiervoor kunnen we compensatie vragen aan het Rijk. We kunnen alleen compensatie aanvragen wanneer het college toelicht welke maatregelen zijn genomen om dit tekort te verminderen en de gemeenteraad met deze verklaring instemt. Met deze instemming kan het college de aanvraag tijdig indienen. In dit collegevoorstel wordt daarom gevraagd de raad voor te stellen vast te stellen dat het college voldoet aan de voorwaarden van de vangnetregeling Participatiewet.

Beslispunten

1. Een aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2025 in te dienen via het bijgevoegde aanvraagformulier.
2. De raad voor te stellen op grond van het ingevulde aanvraagformulier vast te stellen dat het college de raad voldoende inzicht heeft gegeven in de maatregelen die het college heeft getroffen om het tekort op het BUIG-budget te reduceren.

Besluit

Conform

Inleiding

De gemeente ontvangt van het Rijk een gebundeld budget (BUIG-budget) om bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies te kunnen verstrekken (artikel 69 Participatiewet). Het uitgangspunt van het Rijk is dat dit landelijke budget als geheel toereikend is voor alle gemeenten samen. Het landelijk budget wordt via een verdeelmodel aan de individuele gemeenten verstrekt via een specifieke uitkering. Mocht een gemeente desondanks niet uitkomen met het toegekende bedrag, dan is er binnen de Participatiewet een vangnetregeling. Gemeente Raalte heeft in 2025 te maken met een tekort van € 977.158. Hierover hebben wij de raad geïnformeerd, onder andere via de Zomernota 2025.

Dit tekort heeft voornamelijk te maken met een toename van statushouders en nareizigers in onze gemeente. Het rekenmodel dat het ministerie van SZW hanteert voor de bepaling van het BUIG-budget houdt onvoldoende rekening met actuele instroomcijfers van statushouders op gemeentelijk niveau. Voor een middelgrote gemeente als Raalte betekent dit dat de financiële compensatie voor deze instroom pas met vertraging plaatsvindt, namelijk na circa twee jaar, via indicatoren in het verdeelmodel die onder meer verband houden met het land van herkomst.

Gemeenten kunnen onder bepaalde voorwaarden een compensatie krijgen voor (een deel van) hun tekort.

De voorwaarden op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel;
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie;
- het college geeft een toelichting op deze verklaring;
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college.

Voor het recht op een reguliere vangnetuitkering over 2025 geldt een eigenrisicodrempel van 7,5%. Dit betekent dat eerst wordt getoetst of het tekort over 2025, en het cumulatieve tekort over de jaren 2023–2025, deze drempel overschrijdt. Dit is het geval voor de gemeente Raalte.

Het college dient een aanvraag in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. In de aanvraag wordt toegelicht op welke wijze de gemeenteraad door het college is geïnformeerd over de aanvraag. Daarnaast bevat het document een analyse van de oorzaken van het tekort, een overzicht van de getroffen maatregelen om dit tekort terug te dringen en een beschrijving van het beoogde effect daarvan. Voorafgaand aan indiening wordt het ingevulde aanvraagformulier ter instemming aan de raad voorgelegd. De commissie moet de aanvraag voor 15 augustus 2026 hebben ontvangen.

Beoogd effect

Het college kan de aanvraag voor een vangnetuitkering op rechtmatige en gelegitimeerde wijze indienen bij de Toetsingscommissie SZW.

Argumenten

1.1 Het tekort is hoger dan de toegangs-drempel

Uit de financiële resultaten blijkt dat het tekort over 2025 boven de vereiste eigenrisicodrempel van 7,5% ligt. Het nadeel in 2025 bedraagt € 977.158 (11,52% van het BUIG-budget), waardoor aan de eerste voorwaarde voor het reguliere vangnet wordt voldaan. Ook cumulatief over 2023–2025 ontstaat een tekort van € 825.657 (9,74%), waarmee eveneens boven de 7,5%-grens wordt uitgekomen. Na aftrek van de eigen risicodrempel resteert een tekort van € 341.216, waarvan 50% voor compensatie in aanmerking komt. Op basis hiervan kan een vangnetbijdrage van € 170.608 worden aangevraagd.

1.2 Instemming van de gemeenteraad is een voorwaarde voor het indienen van het verzoek

Voor het indienen van een verzoek om een vangnetuitkering moet het college verklaren welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen. De gemeenteraad moet met deze verklaring instemmen en bevestigt daarmee dat het college duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken van het tekort zijn, welke maatregelen zijn ingezet en hoe deze gezamenlijk leiden tot de beoogde tekortreductie. Dit hebben we gedaan in het bijgevoegde aanvraagformulier. Daarmee voldoen we voldaan aan de procedurele voorwaarden voor het indienen van het verzoek. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft.

Duurzaamheid

N.v.t.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën en Fiscale aspecten

N.v.t

Vervolg

Na instemming door de raad zal het college van B&W het verzoek indienen. De commissie geeft een advies aan de minister van SZW. De minister neemt het formele besluit over het al dan niet toekennen van de vangnetuitkering.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel aanvraag vangnetuitkering Participatiewet
2. Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2025 (basis)